

var handlet med rund Haand, men det er jeg ikke enig i; der er i hvert Fald eet Punkt, hvor der ikke er handlet med rund Haand, og som jeg derfor vil tillade mig at fremhæve. Det forekommer mig nemlig, at de Danske, som før der overhovedet atter blev Tale om, at de vestindiske Øer skulde sælges, er rejst derud i god Tro til, at det var en dansk Koloni, de kom til, og at de kom til at arbejde og søge deres Udkomme under dansk Styre; har et Billighedskrav paa at blive befordret frit hjem. Jeg fremhævede, at de var rejst derud i god Tro til, at de kunde tjene deres Udkomme under dansk Styre. Det er givet, og om en Del af dem ved jeg bestemt, at de er blevet skuffet i en overordentlig Grad ved, hvad der er sket, nemlig at Dansk Vestindien blev solgt til de amerikanske Fristater; den Forudsætning, som var tilstede, da manges dansk Mand, og Kvinde maaske ogsaa, rejste derud for, som sagt, at søge sit Livs-erhverv derude, er fuldstændig bristet, og adskillige af dem har tjent saare lidt derude. Desuden er Forholdene blevet meget vanskeligere med Hensyn til at rejse hjem, end de var, da de drog derud. Alt i alt mener jeg, at Billighed taler for, at disse Folk har et Krav paa, at den danske Statskasse, som har indkasseret de mangfoldige Millioner, skaffer dem fri Rejse hjem til det Fædreland, som de forlod i god Tro til, at de skulde finde deres Erhverv under Dannebrog. Jeg henstiller derfor dels til den højtærede Minister og dels til det Udvalg, som jeg hører vil blive nedsat, at der maa blive optaget en Bestemmelse herom i Lovforslaget. Jeg kunde tænke mig — det er mit Forslag —, at deres Krav kunde gaa ud paa, at de fik fri Hjemrejse, men jeg vil dog sige, at det er rimeligt, at der gives dem Betænkningstid paa Grund af de forandrede Forhold, der jo er kommet, uden at de har nogen Skyld deri. Det er jo muligt, at de Folk kan indordne sig under de nye Forhold, jeg ved det ikke, ingen ved det, alt er jo usikkert, og man kan sige, at ganske særlig usikkert er det, hvordan Forholdene vil udvikle sig derovre, men giver man dem Betænkningstid, Frihed til at vælge, f. Eks. i 3 Aar fra den Dag, Dansk Vestindien blev afstaaet til de nordamerikanske Fristater, saa kan de i den Tid se, om de overhovedet kan leve deres Liv under de nye Forhold, eller om de vil vende tilbage til Danmark og i saa Fald faa deres Rejseudgifter godtgjort. Saa fremt en saadan Bestemmelse ikke ind-

føres i Lovforslaget, kan der ikke siges at være handlet rundhaandet.

Kragh: Overfor det ærede Medlems (Nordby) Udtalelser, hvori han vilde bestride, at jeg var berettiget til at sige, at der i denne Sag var handlet med rund Haand, maa jeg bemærke, at der her ikke er nogen som helst Anledning til at optage en Forhandling paa ny om det vestindiske Spørgsmaal og danske Erhvervsmuligheder derude. Om det vil være muligt for de Folk, der er draget ud fra Danmark til Vestindien, i den kommende Tid at finde deres Udkomme der, vil Fremtiden vise, men naar det ærede Medlem her særlig pegede paa de Folk, der er draget ud i den senere Tid, altsaa i Tiden mellem 1902 og 1916, gaar jeg ud fra, at han særlig tænkte paa Personer, som er draget ud i Tillid til det Initiativ, som man ventede skulde udfolde sig fra dansk Side, særlig med Hensyn til Landbruget, og jeg maa sige, at jeg gennem de Oplysninger, som blev stillet til Disposition, da denne Sag var til Forhandling her paa Rigsdagen, har faaet det Indtryk, at Erhvervsmulighederne ingenlunde er blevet ringere for disse unge Danske derude under det amerikanske Styre end under det danske, saa vist som alle er enige om, at Hovedproduktionen — nemlig Sukkerproduktionen — vil være ganske anderledes gunstigt stillet, efter at Overgangen til de nordamerikanske Fristater har fundet Sted, end mens Øerne hørte ind under Danmark. Hvis det er Tilfældet, hvis Kaarene ikke er blevet erhvervsmæssigt ringere end tidligere, ser jeg i og for sig ingen Grund til at imødekomme det ærede Medlems Ønsker. Glemmes maa det heller ikke, at de Folk for en stor Del har været i forskellige Selskabers Tjeneste, i private Personers Tjeneste, som har bragt betydelige pekuniære Ofre derude, og det er ganske udenfor al Tvivl, at ved Afviklingen af disse Mænds og Selskabers Forhold derude vil der sikkert ogsaa kunne blive vist de personlige Hensyn, som de paagældende kan have rimeligt Krav paa. Vanskeligere er det at indlade sig paa noget saadant for Statens Vedkommende, thi hvis det skulde ske, hvor er saa Grænsen? At Staten skulde paatage sig at sørge for alle de Danske, der kom ud af deres Stilling derovre, synes jeg vilde være for stort et Krav at stille, og Fremsettelsen af et saadant Krav synes jeg ikke har noget som helst at gøre med den Rundhaandethed, hvormed der handles overfor alle